

Suojellun luontotyyppin rajojen määrittäminen

1 Kohde

Nimi:	Härhönjoen tervaleppämetsä
Suojelualue-tunnus	LTA276471
Kunta:	Lahti
Kiinteistöt:	532-411-13-1297
Pinta-ala:	0,47
Omistaja:	Lahden kaupunki
Suojeltu luontotyyppi:	Tervaleppämetsät

2 Aluekuvaus

Lahden kaupunki on teetättänyt luontotyyppiselvityksen Lahden yleiskaavatyötä varten. Työn on toteuttanut WSP Finland Oy vuosina 2022-2023. Härhönjoen alue on jo näissä inventoinneissa tunnistettu tervaleppämetsäksi. Kohde on inventoitu tämän jälkeen Hämeen ELY-keskuksen toimesta 1.7.2025. Härhönjoen tervaleppämetsä on noin 0,47 hehtaarin kokoinen ruoho- ja heinäkorpi, jossa esiintyy lehtolaikkuja kauempana rannasta. Kohteen valtapuustona on tervaleppä, joka on keskimäärin rinnankorkeuslähimitaltaan noin 17 cm ja pituudeltaan noin 19 m. Lepän lisäksi kohteella kasvaa koivua ja hieman kuusta. Härhönjoen tervaleppämetsässä on runsaasti lehtilahopuuta, niin maapuuna kuin pystylahopuuna. Kohteen valtalajeja ovat mm. mesiangervo, hiirenporras, paatsama, tuomi, käenkaali, suo-orvokki ja rahkasammal. Kohteen kasvillisuus ja vesipinnat vaihtelevat mosaiikkimaisesti, mikä on tyyppillistä tervaleppämetsille. Kohde rajautuu viereiseen puroon ja korpeen, jossa tervaleppä ei enää ole valtapuuston runsain laji. Kohteen tarkka rajausta ilmenee liitteenä olevasta kartasta.

3 Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Maanomistajaa on kuultu kirjeitse, joka on lähetetty 27.3.2026. Lahden kaupunki on vastannut maanomistajan kuulemiseen sähköpostitse 4.5.2026 ja ilmoittanut ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.

4 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto päättää, että luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tervaleppämetsän rajat määritellään liitekarttaan merkityllä tavalla.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin nojalla liitekarttaan merkityn alueen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Luontotyyppin ominaispiirteisiin kuuluu kostea kasvupaikka, jonka pääpuulajina on tervaleppä. Tervaleppämetsiin kuuluu sekä turvealustaisia luhta- ja korpielinympäristöjä että kivennäismaapohjaisia lehtoja. Tervaleppämetsille ominaista on tietynlainen vesitalous ja maaperä näihin olosuhteisiin luontaisesti sopeutuneet eliölajit ja eliöyhdyskunnat.

Esimerkiksi seuraavat toimet saattavat hävittää esiintymispaikan tai heikentää sitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- tai kallioperän vahingoittaminen;
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen;
- tervaleppämetsille tyypillisen luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;
- moottoriajoneuvolla ajo muutoin kuin alueen luonnonhoitotoimien yhteydessä;
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto tulee voimaan, kun Lupa- ja valvontavirasto on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Rajattavaa aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa maanomistajan suostumuksella Lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla.

Lupa- ja valvontavirasto on tarkistanut kohteen rajat ja todennut liitekarttaan merkityn alueen täyttävän luonnonsuojelulain 64 §:n mukaiset tervaleppämetsän kriteerit. Luontotyyppin säilyminen vaatii päätöksessä määritellyjä rajoja.

5 Korvaussäännökset

Valtion korvausvelvollisuudesta on säädökset luonnonsuojelulain 111-113 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 64 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu maanomistajalle merkityksellistä haittaa, on valtio maanomistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 66 §:n nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä toimitus korvauksen määrittämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määrittämiseksi Maanmittauslaitokselta. Korvausten määrittämisestä säädetään kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa.

6 Merkitseminen kiinteistörekisteriin ja maastoon

Luonnonsuojelulain 121§:n 1 momentin mukaisesti päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin. Tarvittaessa Lupa- ja valvontavirasto vastaa rajojen merkitsemisestä maastoon. Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä maastoon säädetään luonnonsuojelulain 59 §:ssä ja ympäristöministeriön asetuksessa luonnonsuojelualueen merkitsemisestä maastoon (261/2016).

Lupa- ja valvontavirastolla ei ole luonnonsuojelulakiin perustuvaa velvoitetta merkitä tämän päätöksen kohteena olevaa luonnonsuojelualueita maastoon.

7 Sovelletut oikeusohjeet

- Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64 §, 121 §
- Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 4 §
- Hallintolaki (434/2003) 34 §

8 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Heidi Keinonen ja ratkaissut ylitarkastaja Piippa Wäli. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

9 Päätöksen kuuluttaminen

Lupa- ja valvontavirasto tiedottaa tästä päätöksestä luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti julkaisemalla julkisen kuulutuksen ja päätöksen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa <https://lvv.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot>. Tieto kuulutuksesta julkaistaan luonnonsuojelulain 121 §:n sekä kuntalain (410/2015) 108 §:n nojalla myös suojellun alueen sijaintikunnan verkkosivuilla.

10 Muutoksenhaku

Tämä päätös on luonnonsuojelulain 64 §:n 3 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei Hämeenlinnan hallinto-oikeus toisin päättä. Lupa- ja valvontaviraston päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

11 Päätöksestä tiedottaminen

Liitteet

Kartta
Valitusosoitus

Jakelu

Kirjeitse saantitodistuksella maanomistajalle

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Päijät-Hämeen liitto toimisto@paijat-hame.fi
Kaakkois-suomen Elinvoimakeskus kirjaamo.kaakkois-suomi@elinvoimakeskus.fi
Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri ry etela-hame@sll.fi

Suomen luonnonsuojeluliitto lausunnot@sll.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Suomen metsäkeskus kirjaamo@metsakeskus.fi

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/25561/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/25561/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Keinonen Heidi 30.06.2026 14:05

Ratkaisija Wäli Piippa 30.06.2026 14:04